Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
J. KOKOTT
представено на 8 март 2016 година [1]

Дело C-695/15 PPU

Shiraz Baig Mirza
срещу
Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

(Преюдициално запитване, отправено от Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Унгария)

„Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Граници, убежище и имиграция — Регламент № 604/2013 („Дъблин III“) — Разглеждане на молба за международна закрила — Условия за упражняване на правото на държави членки да изпратят кандидат в сигурна трета държава — Задължения на компетентната да разгледа молбата държава членка в случай на обратно приемане на кандидата“

I – **Въведение**

1. Настоящото дело се вписва в контекста на масовото пристигане в Европейския съюз на граждани на трети държави, които желаят да преминат през територията на Унгария, за да влязат на територията на друга държава членка — в конкретния случай Австрия.

2. В разглеждания понастоящем случай заинтересованият гражданин на трета държава, който е с пакистанско гражданство, влиза на територията на Унгария от Сърбия. Първоначално подава молба за международна закрила пред унгарските органи, след което заминава без разрешение за Чешката република, преди в крайна сметка унгарските органи да го приемат обратно. Тъй като молбата за международна закрила е отхвърлена като недопустима, унгарските органи възнамеряват да изпратят пакистанския гражданин в Сърбия, която считат за сигурна трета държава.

3. Сезирана с жалбата на кандидата срещу предприетите от унгарските органи мерки, запитващата юрисдикция иска да се установят условията, при които държава членка може да предвиди изпращане на кандидат за международна закрила „в сигурна трета държава“ съгласно член 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 604/2013 [2] (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“), без да разгледа молбата му по същество.

4. Предварително следва да се подчертае, че възможността за извеждане, изглежда, не създава принципен проблем. Напротив, тя е предвидена в разпоредбите. От това следва, че има опасност почтен кандидат, който не напуска държавата членка, където е подал молбата си, да бъде изпратен в сигурна трета държава, без молбата му да се разгледа по същество.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст) (ОВ L 180, стр. 31).

5. Какво обаче е положението по отношение на кандидат, който напуска държавата членка, където е подал молбата си, за да отиде незаконно в друга държава членка? Каква процедура трябва да се следва, когато съответното лице е обратно прието от първата държава членка? Допуска ли в такъв случай член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“, по силата на който „разглеждането на молбата му [трябва да бъде] завършено“, молбата за международна закрила да се отхвърли като недопустима и заинтересованото лице да се изведе незабавно в сигурна трета държава?

6. Такива са основните въпроси, които са в основата на пренията по настоящото дело. То се разглежда по реда на спешното преюдициално производство, тъй като кандидатът за международна закрила е задържан в Унгария.

II – **Правна уредба**

A– *Правото на Съюза*

1. Регламент „Дъблин III“

7. Съгласно член 2, буква г) от този регламент „[…] „разглеждане на молба за международна закрила“ означава всяко разглеждане на или решение, или определение относно молба за международна закрила от компетентните органи в съответствие с Директива 2013/32/ЕС[3]и Директива 2011/95/ЕС[4], с изключение на процедурите за определяне на компетентната държава членка в съответствие с настоящия регламент“.

8. По смисъла на член 2, буква д) от посочения регламент „[…] „оттегляне на молба за международна закрила“ означава действия, с които кандидатът прекратява производствата, които са започнали с подаването на молбата му за международна закрила, в съответствие с Директива 2013/32/ЕС, било то изрично или мълчаливо“.

9. Озаглавеният „Достъп до процедурата за разглеждане на молба за международна закрила“ член 3 от Регламент „Дъблин III“ има следното съдържание:

„1. Държавите членки разглеждат всяка молба за международна закрила на гражданин на трета държава […]. Молбите се разглеждат от една-единствена държава членка, а именно от онази, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това.

2. Когато не може да бъде посочена компетентна държава членка, на основата на критериите, изброени в настоящия регламент, първата държава членка, пред която е представена молбата за международна закрила, е компетентна за разглеждането ѝ.

3 — Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, стр. 60).

4 — Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, стр. 9).

Когато е невъзможно кандидатът да бъде прехвърлен в първоначално посочената за компетентна държава членка, тъй като са налице основателни опасения да се смята, че в тази държава членка съществуват системни недостатъци в процедурата по предоставяне на убежище и на условията за приемане на кандидати, което създава риск от нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права на Европейския съюз, определящата държава членка продължава да разглежда критериите, предвидени в глава III, за да установи дали друга държава членка може да бъде посочена за компетентна.

Когато прехвърлянето не може да се осъществи съгласно настоящия параграф към никоя държава членка, посочена въз основа на предвидените в глава III критерии, или към първата държава членка, в която е подадена молбата, определящата държава членка[…] става компетентна държава членка.

3. Всяка държава членка си запазва правото да изпрати кандидата в сигурна трета държава, при условие че са спазени правилата и гаранциите, предвидени в Директива 2013/32/ЕС“.

10. Съгласно член 7, параграф 2 от посочения регламент „[к]омпетентната държава членка в съответствие с критериите, посочени в тази глава[5] се определя въз основа на съществуващото положение към момента, в който кандидатът е подал за първи път молбата си за международна закрила пред държава членка“.

11. Съгласно член 13, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, „[к]огато се установи, въз основа на преки или косвени доказателства […], че кандидат незаконно е пресякъл по суша, по море или по въздух границата на държава членка, в която е влязъл, идвайки от трета държава, тази държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила. Тази компетентност отпада 12 месеца след датата на незаконно пресичане на границата“.

12. Озаглавеният „Дискреционни клаузи“ член 17, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ гласи:

„Чрез дерогация от член 3, параграф 1 всяка държава членка може да вземе решение да разгледа молба за международна закрила, която е подадена до нея от гражданин на трета държава или лице без гражданство, дори ако подобно разглеждане не попада в нейната компетентност съгласно критериите, предвидени в настоящия регламент.

Държавата членка, която е взела решение да разгледа молба за международна закрила съгласно настоящия параграф, става компетентна държава членка и изпълнява задълженията, свързвани с тази компетентност. […]“.

13. Съгласно озаглавения „Задължения на компетентната държава членка“ член 18 от този регламент:

„1. Компетентната държава членка по смисъла на настоящия регламент, е длъжна:

[…]

в) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, което е оттеглило молбата си в процес на разглеждане и е подало молба в друга държава членка или което се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

[…].

5 — Става дума за глава III, озаглавена „Критерии за определяне на компетентната държава членка“.

2. […].

В случаите, попадащи в обхвата на параграф 1, буква в), когато компетентната държава членка е преустановила разглеждането на молба след оттеглянето ѝ от кандидата преди да е било взето решение по същество на първа инстанция, тази държава членка прави необходимото кандидатът да има право да изиска разглеждането на молбата му да бъде довършено или да подаде нова молба за международна закрила, която не се разглежда като последваща молба, както е предвидено Директива 2013/32/ЕС. В тези случаи държавите членки правят необходимото разглеждането на молбата да бъде завършено.

[…]“.

2. Директива 2013/32

14. Озаглавеният „Процедура при негласно оттегляне на молба или отказ от нея“ член 28 от Директива 2013/32 предвижда:

„1. […].Държавите членки могат да допуснат, че кандидатът негласно е оттеглил молбата си за международна закрила или се е отказал от нея, по-конкретно когато се установи, че:

[…];

б) той е избягал или е напуснал без разрешение мястото, където живее, или е бил задържан, без да се свърже с компетентния орган в разумен срок […]

[…]

2. Държавите членки гарантират, че кандидатът, който се явява отново пред компетентния орган, след като е било взето решение за прекратяване на разглеждането по силата на параграф 1 от настоящия член, има право да поиска [възобновяване на процедурата по разглеждане] на неговия случай или да подаде нова молба, която не [се разглежда по реда] на процедурата, посочена в членове 40 и 41.

[…]

Държавите членки гарантират, че подобно лице не се [извежда от територията] в нарушение на принципа на забрана за връщане.

Държавите членки могат да разрешат на решаващия орган да [възобнови] разглеждането от етапа, на който то е било прекратено.

3. Настоящият член не засяга Регламент [„Дъблин III“]“.

15. Озаглавеният „Недопустими молби“ член 33 от раздел II на глава III от Директива 2013/32 гласи:

„1. В допълнение към случаите, в които молбата не се разглежда, в съответствие с Регламент [„Дъблин III“], от държавите членки не се изисква да разглеждат дали кандидатът отговаря на условията за международна закрила в съответствие с Директива 2011/95/ЕС, когато молбата се счете за недопустима съгласно настоящия член.

2. Държавите членки могат да приемат, че една молба за международна закрила е недопустима единствено ако:

[…]

в) страна, която не е държава членка, се счита като сигурна трета страна за кандидата съгласно член 38;

[…]“.

16. Съгласно озаглавения „Понятие за сигурна трета страна“ член 38 от Директива 2013/32:

„1. Държавите членки могат да прилагат понятието за сигурна трета страна само ако компетентните органи са се убедили, че в съответната трета страна към кандидата за международна закрила ще се отнасят в съответствие със следните принципи:

а) кандидатите за убежище не са заплашени поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политически убеждения за живота и за свободата си;

б) няма опасност от тежко посегателство според определението в Директива 2011/95/ЕС;

в) спазва се принципът на забрана за връщане в съответствие с Женевската конвенция;

г) спазва се забраната за [извеждане от територията] в нарушение на правото на защита от мъчения и жестоко, нехуманно или унизително отношение, както е предвидена от международното право; и

д) съществува възможност да се поиска признаване на статута на бежанец и когато той бъде признат, да се ползва закрила в съответствие с Женевската конвенция.

2. Прилагането на понятието за сигурна трета страна се подчинява на нормите на националното право, а именно:

а) нормите, които предвиждат съществуването на връзка между кандидата и съответната трета страна, на основание на която е основателно кандидатът да отиде в тази страна;

б) нормите, които се отнасят до прилаганите от компетентните органи методи, с които да се убедят, че понятието за сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна и определен кандидат. Тези методи предвиждат […] проверка [във всеки конкретен случай] на сигурността в страната за съответния кандидат и/или определянето от дадена държава членка на страните, считани като сигурни в общ план;

в) нормите, които съответстват на международното право и които позволяват индивидуално разглеждане с цел определяне дали дадена трета страна е сигурна за определен кандидат, което най-малкото дава възможност на кандидата да обжалва прилагането на понятието за сигурна трета страна поради това, че въпросната трета страна не е сигурна в неговия конкретен случай. На кандидата също така се разрешава да обжалва наличието на връзка между него и въпросната трета страна в съответствие с буква а).

3. Когато изпълняват решение, което се основава единствено на настоящия член, държавите членки:

а) информират за това кандидата; и

б) му предоставят документ, с който информират властите на третата страна, на езика на тази страна, че молбата не е била разгледана по същество.

[…]

5. Държавите членки информират редовно Комисията за трети страни, към които се прилага това понятие, в съответствие с разпоредбите на настоящия член“.

17. Озаглавеният „Понятие за сигурна трета европейска страна“ член 39 гласи:

„1. Държавите членки могат да предвидят, че не разглеждат или не разглеждат в пълен обем молба за международна закрила и сигурността на кандидат при неговите конкретни обстоятелства, както е описано в глава II, когато компетентният орган е установил въз основа на факти, че кандидатът се опитва да влезе или е влязъл [незаконно] на нейна територия от сигурна трета страна, в съответствие с параграф 2.

2. Трета страна се счита за сигурна трета страна за целите на параграф 1 само при условие че:

а) е ратифицирала и спазва разпоредбите на Женевската конвенция, без никакви географски ограничения;

б) разполага с процедура за убежище по закон; и

в) е ратифицирала Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и спазва нейните разпоредби, по-специално нормите за ефикасна защита.

3. На кандидата се дава възможност да оспори прилагането на понятието за европейска сигурна трета страна на основание, че страната не е сигурна при неговите конкретни обстоятелства.

4. Съответните държави членки предвиждат в своето национално право реда и условията за прилагане на разпоредбите на параграф 1, както и действието на постановените решения по силата на тези разпоредби, при спазване на принципа на забрана за връщане, а именно като предвидят изключения на прилагането на настоящия член по хуманитарни или политически причини или по причини, свързани с международното публично право

[…]“.

Б– *Националното законодателство*

1. Унгарският закон за убежището

18. Съгласно член 51, параграф 2, буква е) от Закон № LXXX от 2007 г. за убежището (a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény, наричан по-нататък „Законът за убежището“) „[м]олбата [за убежище] е недопустима, ако има трета държава, която по отношение на кандидата може да се счита за сигурна трета държава“.

19. Съгласно параграф 4 от същия член „[м]олбата се счита за недопустима на основание параграф 2, буква е) от настоящия член само ако кандидатът

а) е пребивавал в сигурна трета държава и е разполагал там с възможност да поиска ефективна защита […];

b) е преминал транзитно през територията на такава държава и е разполагал там с възможност да поиска ефективна защита […]“.

20. Съгласно член 53 от този закон „[к]омпетентният орган за предоставяне на убежище отхвърля молбата с определение, ако установи, че е налице някое от условията по член 51, параграф 2“.

2. Правителствен декрет от 21 юли 2015 г.

21. Съгласно член 2 от Правителствен декрет 191/2015 (VII.21.) за приемане на национален списък на сигурни държави на произход и на трети сигурни държави (191/2015. (VII. 21.) Kormányrendelet a nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok és biztonságos harmadik országok meghatározásáról, наричан по-нататък „Правителствен декрет от 21 юли 2015 г.“):

„трети сигурни държави са […] държавите — членки на Европейския съюз, държавите — кандидатки за присъединяване към Европейския съюз, с изключение на Турция, държавите — страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, щатите на Съединените американски щати, в които не се прилага смъртно наказание, както и:

1. Швейцария,

2. Босна и Херцеговина,

3. Косово,

4. Канада,

5. Австралия,

6. Нова Зеландия“.

22. В тази връзка следва да се припомни, че Република Сърбия подаде молба за членство в Европейския съюз на 19 декември 2009 г. На 12 октомври 2011 г. Комисията даде положително становище и препоръча на Сърбия да бъде даден статут на страна кандидатка. Впоследствие, през февруари 2012 г. от Съвета бе поискано да вземе решение за даването на Сърбия на статут на страна кандидатка, който бе потвърден от Европейския съвет на заседанието му през март 2012 г.[6]

23. Член 3, параграф 2 от Правителствения декрет от 21 юли 2015 г. гласи:

„Търсещо убежище лице, което е пребивавало на територията на трета държава, определена като сигурна съгласно списъка на Европейския съюз за сигурни трети държави или съгласно член 2 от настоящия закон, или което е преминало транзитно през територията на такава държава, може в хода на процедурата по предоставяне на убежище по Закона за убежището да докаже, че в неговия конкретен случай не е разполагало в тази държава с възможност за достъп до ефективна закрила по член 2, буква i) от Закона за убежището“.

6 — Вж. в тази връзка „заключенията на Европейския съвет“ от 1 и 2 март 2012 г., EUCO 4/3/12, т. 39.

III – **Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси**

24. Жалбоподателят в главното производство е пакистански гражданин, който на 7 август 2015 г. подава молба за международна закрила в Унгария, след като през август 2015 г. влиза по незаконен начин на територията на Унгария от Сърбия.

25. В хода на националната процедура той заминава в неизвестна посока. С решение от 9 октомври 2015 г. компетентният орган, който разглежда преписката по неговия случай, прекратява разглеждането на молбата, без преди това да отхвърли молбата му като недопустима.

26. Впоследствие жалбоподателят в главното производство е открит в Чешката република на път за Австрия. Чешките органи отправят искане до Унгария за обратното приемане на заинтересованото лице и Унгария уважава това искане съгласно член 18, параграф 1, буква в) от Регламент „Дъблин III“.

27. Според запитващата юрисдикция от материалите по делото не става ясно дали чешките органи са били уведомени, че предвид приетия с декрет списък на сигурни трети държави разглеждането на молбата за международна закрила в Унгария може да има за последица изпращане на заинтересованото лице в Сърбия, без молбата му да се разгледа по същество.

28. След като е приет обратно в Унгария, на 2 ноември 2015 г. жалбоподателят в главното производство подава втора молба за международна закрила в Унгария. Въз основа на тази молба започва втора процедура, в хода на която заинтересованото лице е задържано.

29. Жалбоподателят в главното производство е изслушан на 2 ноември 2015 г. в рамките на втората процедура. По време на интервюто той е уведомен, че ако не докаже, че в неговия конкретен случай Сърбия не може да се счита за сигурна трета държава, молбата му за международна закрила може да бъде отхвърлена като недопустима. Въпреки че заинтересованото лице заявява в отговора си, че не се чувства в безопасност в Сърбия, унгарските органи, които не са убедени от представените в тази връзка доказателства, отхвърлят молбата му като недопустима. В решението си разпореждат и мерки за връщането и извеждането на заинтересованото лице.

30. Жалбоподателят в главното производство обжалва посоченото решение пред запитващата юрисдикция, като заявява, че не иска да бъде върнат в Сърбия, където не се чувствал в безопасност.

31. При тези обстоятелства запитващата юрисдикция решава да поиска запитването да се разгледа по реда на спешното преюдициално производство и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 3, параграф 3 от Регламент [„Дъблин III“] да се тълкува в смисъл, че

а) държавите членки могат да упражнят правото си да изпратят кандидат в сигурна трета държава само докато все още не е определена компетентната държава членка, или могат да го упражнят и след това?

б) различен ли би бил отговорът на този въпрос, ако държавата членка установи, че е компетентна държава не към момента, в който кандидатът е подал за първи път молбата си пред органите ѝ в съответствие с член 7, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ и глава III от същия регламент, а когато приеме кандидата от друга държава членка след искане за неговото прехвърляне или за неговото обратно приемане в съответствие с глави V и VI от Регламент „Дъблин III“?

2) В случай че по първия въпрос Съдът постанови тълкуване, съгласно което правото да се изпрати кандидат в сигурна трета държава, може да се упражни и след прехвърляне по дъблинската процедура:

Може ли член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“ да се тълкува в смисъл, че държавите членки могат да упражнят това си право също и в случаите, когато в хода на дъблинската процедура извършващата прехвърлянето държава членка не е била уведомена за конкретна национална правна уредба относно упражняването на това право или за възприетата в това отношение практика от националните органи?

3) Може ли член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ да се тълкува в смисъл, че при обратно приемане на кандидат на основание член 18[, параграф 1], буква в) от същия регламент процедурата трябва да продължи от етапа, на който предходната процедура е била спряна?“.

32. По отношение на спешния характер запитващата юрисдикция отбелязва, че с оглед на обичайната продължителност на обикновеното преюдициално производство, в случай на такова производство, съществува реална опасност тя да не може да приключи националното производство, още повече че след като бъде пуснат на свобода, жалбоподателят в главното производство би могъл отново да замине в неизвестна посока.

33. След проведено административно заседание на 11 януари 2016 г. четвърти състав на Съда реши да разгледа настоящото дело по реда на спешното преюдициално производство по член 107 от Процедурния правилник.

IV – **Преценка на преюдициалните въпроси**

A – *По първия въпрос*

34. Първият преюдициален въпрос се отнася до тълкуването на член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“.

35. Запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали фактът, че дадена държава членка е била определена като компетентна да разгледа молба за международна закрила (подвъпрос а) и съответно е признала своята компетентност по член 18 и е приела обратно кандидата (подвъпрос б), е пречка държавата членка след това да изпрати кандидата в сигурна трета държава съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“.

36. Предварително следва да се припомни, че компетентността на Унгария по отношение на кандидата е последица от признаването на компетентност във връзка с обратното приемане на заинтересованото лице, но дори тази компетентност да не е била изрично призната, би могло се приеме, че тя е налице по силата на член 13 от същия регламент, тъй като кандидатът е пресякъл по незаконен начин унгарската граница на идване от Сърбия, или съгласно член 3, параграф 2 от посочения по-горе регламент, тъй като Унгария е първата държава членка, в която е подадена молбата за международна закрила.

37. След това предварително уточнение отговорът на първата част от поставения въпрос следва от самия текст на член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“. По смисъла на тази разпоредба „[всяка] държава членка си запазва правото да изпрати кандидата в сигурна трета държава, при условие че са спазени правилата и гаранциите, предвидени в Директива 2013/32/ЕС“.

38. Както основателно подчертава германското правителство в съдебното заседание, в тази разпоредба е закрепен принципът на запазване на правото на извеждане, без да се предвижда каквото и да е ограничение във времето. Следователно нищо не дава повод да се приеме, че правото да се пристъпи към извеждане на заинтересованото лице, би трябвало да се прекрати след определянето на компетентна държавата членка.

39. Още повече че след като „всяка държава членка“, включително и държава, която може да не е компетентна държава членка по смисъла на Регламент „Дъблин III“ [7], разполага с правото „да изпрати кандидата в сигурна трета държава“, би било най-малкото странно да се лиши от тази възможност точно тази от държавите членки, която на практика е компетентна да разгледа преписката.

40. Член 33, параграф 1 от Директива 2013/32 също допуска такова тълкуване на член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“. В тази връзка следва да се отбележи, че член 33 от Директива 2013/32 не предвижда ограничаване на приложното поле на правата, които произтичат от Регламент „Дъблин III“.

41. Най-много би могло да се зададе въпросът дали държава членка може да бъде лишена от предвидената в член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“ възможност, ако, вместо да се позове на нея още при подаването на първоначалната молба за международна закрила, предприеме разглеждане по същество на молбата и се позове на възможността за извеждане едва на по-късен етап от процедурата. Всъщност някои автори, изглежда, предвиждат лишаването от предвидената в член 3 възможност при такива обстоятелства, като изтъкват оправданите правни очаквания на кандидата, породени при разглеждането на молбата му по същество [8].

42. В разглеждания понастоящем случай обаче, с оглед на особеностите на случая на жалбоподателя в главното производство, такива съображения не са уместни. От една страна, самият кандидат не действа добросъвестно, като напуска Унгария преди края на процедурата по неговата молба. Действията му не са особено съвместими с понятието за оправдани правни очаквания. От друга страна, тъй като предсрочното заминаване за друга държава членка означава оттегляне на молбата съгласно член 28 от Директива 2013/32, с която разпоредба националното законодателство е хармонизирано, и впоследствие унгарските органи прекратяват процедурата по преписката му, втората му молба за международна закрила, подадена след завръщането му в Унгария, води до образуването на отделна преписка, чието разглеждане по никакъв начин не е засегнало предходното производство.

43. От изложеното следва, че фактът, че дадена държава членка е била определена като държава, „компетентна“ да разгледа молбата за международна закрила, не е пречка посочената държава членка след това да изпрати кандидата към сигурна трета държава съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“.

44. Във всеки случай тази констатация се отнася за почтен кандидат, който никога не е напускал територията на първата държава членка, където е подал молбата си.

7 — В т. 24—26 от писмените си изявления Комисията изглежда склонна да приеме, че прилагането на член 3, параграф 3 от държава членка предполага, че същата е признала компетентността си да разгледа молбата. Вж. също т. 52 от писмените изявления на жалбоподателя в главното производство.

8 — *Filzwieser*, Ch./*Sprung*, A. Dublin III-Verordnung. Wien/Graz, 2014, p. 103, K 24.

45. Положението би могло да е окаже различно, ако кандидатът за международна закрила по подобие на жалбоподателя в главното производство е приет обратно след неразрешено заминаване от първата държава членка съгласно член 18, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. В такъв случай съгласно член 18, параграф 2 от същия регламент тази държава е длъжна да завърши разглеждането на преписката му. Втората част на първия преюдициален въпрос се отнася именно до това положение.

46. Запитващата юрисдикция приема, че би могло член 18 да поражда задължение за компетентната държава членка да разгледа *по същество* преписката на обратно приетия кандидат. Такова задължение би било пречка за отхвърлянето на молбата като недопустима и за извеждането на кандидата, без да се разгледа молбата му по същество съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“.

47. Такова тълкуване обаче на член 3 във връзка с член 18 от Регламент „Дъблин III“ не е уместно.

48. От една страна, в член 18, параграф 2, алинея 2 от същия регламент не се посочва правото да се изпрати даден кандидат в сигурна трета държава. Всъщност тази разпоредба само подчертава принципа, че разглеждането на започната в първата държава членка процедура [9] трябва да бъде „завършено“, но допуска принудително отвеждане на заинтересованото лице в трета държава и не изисква разглеждане по същество на молбата му за международна закрила. Напротив, нормално би било да се приеме, че разглеждането на недопустима молба е напълно „завършено“ по смисъла на член 18 от Регламент „Дъблин III“, доколкото такава молба е отхвърлена като недопустима, без да се пристъпва към разглеждане по същество.

49. От друга страна, условията, при които може да бъде отхвърлена дадена молба *като недопустима*, са предвидени не в член 18 от Регламент „Дъблин III“, а в член 33, параграф 2 от Директива 2013/32. Съгласно тази разпоредба, буква в) дадена молба може да бъде отхвърлена като недопустима, когато „страна, която не е държава членка, се счита като сигурна трета страна за кандидата съгласно член 38“. В този ред на мисли член 39 от същата директива позволява на компетентна държава членка да не „разглежда в пълен обем“ молба за международна закрила, когато е установено, че „кандидатът […] е влязъл […] [незаконно] на нейна територия от сигурна [европейска] трета страна“.

50. Следователно не се налага разглеждане по същество, в случай че са изпълнени предвидените в член 33 от Директивата условия или условията, предвидени в член 39 от нея.

51. Във връзка с тези две разпоредби е необходимо да се отбележи следното.

52. Най-напред нито съгласно националното законодателство, нито съгласно член 18 от Регламент „Дъблин III“ е необходимо да се преценява дали компетентната държава членка е длъжна да разгледа в пълен обхват молбата за международна закрила, с която е сезирана, а в светлината на Директива 2013/32.

53. По-нататък, във връзка с член 33, параграф 2, буква в) от Директива 2013/32 следва да се отбележи, че тази разпоредба може да бъде взета предвид и въз основа на нея да се позволи на Унгария да отхвърли молбата като недопустима само при условие че Сърбия може да бъде считана за „сигурна трета страна“ по смисъла на член 38 от същата директива. За всеки случай следва да се припомни, че определянето на Сърбия като сигурна трета страна, което се

9 — Съгласно тази разпоредба съответната държава членка може да продължи разглеждането на първоначалната молба, което е било преустановено след заминаването на заинтересованото лице, считано съгласно член 28 от Директива 2013/32 за мълчаливо оттегляне на молбата, или да му предостави възможност да подаде нова молба.

съдържа в националното законодателство, не освобождава сезирания с преписката съдия да извърши собствен анализ, за да „се убеди, че в съответната трета страна[, в случая Сърбия,] към кандидата за международна закрила ще се отнасят в съответствие с[...] принципите“, изброени в член 38 от Директивата.

54. Накрая, по отношение на член 39 от Директива 2013/32 следва да се посочи, че тази разпоредба предвижда облекчен режим на отхвърляне на молбите от кандидати, които идват от сигурни трети *европейски* страни, когато подобно на жалбоподателя в главния спор кандидатите са влезли нелегално на територията на държава членка.

55. Тази разпоредба обаче предвижда три условия, които трябва да са кумулативно изпълнени, за да може Сърбия да бъде причислена към категорията на сигурните трети европейски страни: първо, тя трябва да е ратифицирала и да спазва разпоредбите на Женевската конвенция, без никакви географски ограничения; второ, трябва да разполага с установена по закон процедура за убежище; и трето, трябва да е ратифицирала Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и да спазва нейните разпоредби, по-специално нормите за ефикасна защита.

56. Само ако тези условия са кумулативно изпълнени, Унгария може, от една страна, да се позове на член 39 от Директивата, за да откаже да разгледа в пълен обхват молбата, и от друга страна, да предвиди изпращане на кандидата в Сърбия съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“. Доколкото член 2 от правителствения декрет не съдържа относими данни в тази насока, сезираната с преписката юрисдикция трябва предварително да провери дали посочените по-горе три условия са изпълнени в случая на Сърбия.

57. Ако са изпълнени условията по член 33 или по член 39 от Директива 2013/32, то член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ допуска отхвърлянето на молбата, както и принудителното отвеждане на заинтересованото лице в трета страна по смисъла на Директивата.

58. Всяко друго тълкуване на посочените по-горе разпоредби, по-специално тълкуването, при което член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ се издига в абсолютен принцип за разглеждане по същество на молбата, само би отдало неоснователно предимство на разглеждането на преписката на укрилия се кандидат, който попада в обхвата на член 18 от Регламент „Дъблин III“, спрямо почтен кандидат, по отношение на когото член 18 не може да се прилага.

59. По-лошото е, че ако действителната последица от член 18 би била гарантирането на по-добро отношение към обратно приетия кандидат, тази разпоредба би насърчила всеки кандидат да се укрие в друга държава членка дори само с цел да избегне отхвърлянето на неговата молба като недопустима и да избегне незабавни мерки по извеждане.

60. Следователно на първия въпрос следва да се отговори в смисъл, че фактът, че държава членка е била определена като „компетентна“ да разгледа молба за международна закрила, дори тя да е признала своята компетентност по член 18 от Регламент „Дъблин III“ и да е приела обратно кандидата, не може да бъде пречка тази държава членка след това да изпрати кандидата в сигурна трета държава съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“, когато са изпълнени условията, предвидени в Директива 2013/32.

Б– *По втория въпрос*

61. В случай че държавата членка по принцип си запазва възможността да упражни правото си да изпрати кандидат в трета сигурна държава след обратното му приемане от друга държава членка, запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали с оглед на член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ и на правото на кандидата на ефективна защита пред съд изпращането на кандидата в трета сигурна държава е възможно, въпреки че в хода на производството по обратното му приемане извършващата прехвърлянето държава членка не е била уведомена за националната правна уредба, която се прилага по отношение на изпращането на кандидати в трети сигурни държави, и за въведената от компетентните органи практика в тази област.

62. По този въпрос могат да се направят три забележки.

63. Най-напред обстоятелството, че в молещата държава членка, която е държавата, в която кандидатът се е укрил, няма информация относно последващата практика на замолената държава, в случая Унгария, не може да повлияе на законосъобразността на процедурите, които трябва да се приложат в замолената държава.

64. Процедурата за прехвърляне (произтичаща от молещата държава) и свързаната с разглеждането на молбата процедура (в замолената държава) са две различни процедури, всяка от които има собствени правила. Те трябва да гарантират на *заинтересованото лице* ефективна правна защита, а гаранциите, които трябва да се предоставят на кандидата при прехвърлянето му, са описани в членове 26 и сл. от Регламент „Дъблин III“ и те не предвиждат особени гаранции по отношение на практиката на замолената държава.

65. По-нататък, въпреки че член 38, параграф 5 от Директива 2013/32 изисква „[д]ържавите членки [да] информират редовно Комисията за [сигурни] трети страни, към които се прилага това понятие“, подобно задължение не е предвидено в полза на държавите членки[10].

66. На последно място, член 18, параграф 2, алинея 2 in fine от Регламент „Дъблин III“ гласи, че разглеждането на молбата трябва да бъде завършено в замолената държава членка. Макар този принцип да изключва настъпването на каквито и да било неблагоприятни последици за кандидата, той все пак не може да претендира по-благоприятен статут от статута, с който се е ползвал, преди да се укрие. Казано направо, кандидатът не може да се позовава на неосведомеността на органите на молещата държава, в която е отишъл при незаконни обстоятелства, за да възпрепятства прилагането на общоприети практики в замолената държава, която е компетентна по смисъла на Регламент „Дъблин III“.

67. От изложеното по-горе следва, че изпращането на кандидат в сигурна трета държава е възможно, въпреки че в хода на процедурата по обратно приемане извършващата прехвърлянето държава членка не е получила информация нито относно националната правна уредба, която се прилага към изпращането на кандидати в сигурни трети държави, нито относно въведената от компетентните органи практика в тази област.

10 — Вж. в тази връзка т. 27 от писмените изявления на Унгария.

B– *По третия въпрос*

68. В случай че компетентната държавата членка си запазва възможността да упражни правото си да изпрати кандидат в трета сигурна държава след обратното му приемане, възниква въпросът дали член 18, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ може да се тълкува в смисъл, че процедурата трябва да се възобнови на етапа, на който предходната процедура е била прекратена при разглеждането на първата молба за международна закрила, подадена в компетентна държава членка.

69. В тази връзка трябва да се подчертае, от една страна, че член 18, параграф 2, втора алинея от Регламент „Дъблин III“ не изисква от държавите членки да възобновят разглеждането на молбата от етапа, на който то е било прекратено. Съгласно този член компетентните органи могат да възобновят разглеждането на първоначалната молба, която се счита за оттеглена, или да дадат възможност на кандидата да подаде нова молба.

70. От друга страна, трябва да се отбележи, че член 28, параграф 2, алинея 4 от Директива 2013/32 предвижда изрично, че „държавите членки могат да разрешат на решаващия орган […] да поднови разглеждането от етапа, на който то е било прекратено“, като им оставя пълната свобода да предвидят възобновяване на разглеждането на посочения етап или да започнат нова процедура.

71. Следователно на третия въпрос следва да се отговори в смисъл, че член 18, параграф 2, втора алинея от Регламент „Дъблин III“ не изисква от държавите членки да възобновят разглеждането на молбата за международна закрила на етапа, на който то е било прекратено.

V – **Заключение**

72. Предвид гореизложеното предлагам на Съда да отговори на преюдициалните въпроси, както следва:

Фактът, че държава членка е била определена като държава, „компетентна“ да разгледа молба за международна закрила, дори тя да е признала своята компетентност по член 18 от Регламент „Дъблин III“ и да е приела обратно кандидата, не може да бъде пречка тази държава членка след това да изпрати кандидата в сигурна трета държава съгласно член 3, параграф 3 от Регламент „Дъблин III“, когато са изпълнени условията, предвидени в Директива 2013/32.

Изпращането на кандидат в сигурна трета държава е възможно, въпреки че в хода на процедурата по обратно приемане извършващата прехвърлянето държава членка не е получила информация нито относно националната правна уредба, приложима към изпращането на кандидати в сигурни трети държави, нито относно въведената от компетентните органи практика в тази област.

Член 18, параграф 2, втора алинея от Регламент „Дъблин III“ не изисква от държавите членки да възобновят разглеждането на молбата за международна закрила на етапа, на който то е било прекратено.